

PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH 2021

Praktyczny przewodnik

Justyna Andąła-Sępkowska, Wojciech Bereszko

ZAMÓWIENIA PUBLICZNE 2021

PRAWO ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH 2021

Praktyczny przewodnik

Justyna Andata-Sępkowska, Wojciech Bereszko

Stan prawny na 2 stycznia 2021 r.

Wydawca
Izabella Małecka

Redaktor prowadzący
Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne
Anna Krzesz

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegat przystępujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujemy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8223-458-9

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przykopa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów	13
-------------------------------------	----

Wstęp	15
-------------	----

Część pierwsza ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Rozdział I

Przedmiot regulacji	21
1. Zakres spraw regulowanych ustawą – Prawo zamówień publicznych	21
2. Podmioty zobowiązane do stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych	23
3. Definicje legalne	28
4. Wyłączenia stosowania przepisów ustawy	35

Rozdział II

Zasady udzielania zamówień	54
1. Zachowanie uczciwej konkurencji oraz równe traktowanie wykonawców	54
2. Przejrzystość i proporcjonalność	57
3. Zasady dotyczące przedmiotu zamówienia	60
4. Jawność postępowania	62
5. Dane osobowe w postępowaniu	63
6. Pisemność i język postępowania	68

Rozdział III

Polityka zakupowa państwa oraz plan postępowań o udzielenie zamówień	70
1. Polityka zakupowa państwa	70
2. Plan postępowań o udzielenie zamówień	72

Rozdział IV	
Zamówienia o charakterze mieszanym	74
Rozdział V	
Szacowanie wartości zamówienia i konkursu	79
1. Zasady szacowania wartości	81
2. Sposoby szacowania	84
Rozdział VI	
Zamawiający	90
1. Zamawiający	90
2. Komisja przetargowa	90
3. Konflikt interesów w przypadku wyłączenia	91
4. Zamówienia wspólne	99
5. Centralny zamawiający	103
Rozdział VII	
Wykonawcy	107
1. Wykonawca	107
2. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia	108
Rozdział VIII	
Komunikacja zamawiającego z wykonawcami	113
1. Zasady komunikacji w postępowaniach	116
2. Narzędzia i urządzenia komunikacji elektronicznej	119
3. Odstąpienie od wymogu użycia środków komunikacji elektronicznej	123
Rozdział IX	
Dokumentowanie przebiegu postępowania o udzielenie zamówienia	125
1. Protokół postępowania	127
2. Dane osobowe	133
3. Roczne sprawozdanie o udzielonych zamówieniach	134
Część druga	
POSTĘPOWANIE O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA	
KLASYCZNEGO O WARTOŚCI RÓWNEJ	
LUB PRZEKRACZAJĄCEJ PROGI UNIJNE	
Rozdział X	
Przygotowanie postępowania. Analiza potrzeb zamawiającego	137
1. Analiza potrzeb zamawiającego, wstępne konsultacje rynkowe oraz wcześniejsze zaangażowanie wykonawców	137
2. Przekazywanie ogłoszeń przez zamawiającego Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej i ich publikacja w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej ...	140

3. Ustalenie niektórych warunków zamówienia	142
3.1. Zamówienia w częściach	142
3.2. Oferta wariantowa	142
4. Komunikacja w postępowaniu	143
5. Klauzule społeczne	143
6. Wymóg zatrudnienia	145
7. Dodatkowe aspekty gospodarcze, środowiskowe, społeczne	145
8. Wadium	146
9. Opis przedmiotu zamówienia	149
10. Opis przedmiotu zamówienia na roboty budowlane	154
11. Przedmiotowe środki dowodowe	154
12. Kwalifikacja podmiotowa wykonawców – podstawy wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia	157
13. Kwalifikacja podmiotowa wykonawców – warunki udziału w postępowaniu	162
14. Udostępnienie zasobów	164
15. Podmiotowe środki dowodowe	166

Rozdział XI

Tryb udzielania zamówień – zasady ogólne	176
---	------------

Rozdział XII

Tryb przetargu nieograniczonego	181
1. Wszczęcie postępowania	181
2. Specyfikacja warunków zamówienia	189
3. Wyjaśnienia treści specyfikacji warunków zamówienia	191
4. Terminy składania ofert	194
5. Procedura odwrócona	195

Rozdział XIII

Przetarg ograniczony	196
1. Wszczęcie przetargu ograniczonego	198
2. Specyfikacja warunków zamówienia	198
3. Składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu (terminy)	201
4. Ocena wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu i zaproszenie do składania ofert	201

Rozdział XIV

Negocjacje z ogłoszeniem	205
1. Przesłanki umożliwiające zastosowanie negocjacji z ogłoszeniem	205
2. Opis potrzeb i wymagań	207
3. Wnioski o dopuszczenie do udziału w postępowaniu	211
4. Zaproszenie i składanie ofert	213
5. Procedura	214

Rozdział XV

Dialog konkurencyjny	219
1. Przesłanki umożliwiające zastosowanie dialogu konkurencyjnego	219
2. Kryteria oceny ofert i opis potrzeb i wymagań	221
3. Zaproszenie do dialogu konkurencyjnego	225
4. Przebieg dialogu konkurencyjnego	225

Rozdział XVI

Partnerstwo innowacyjne	228
1. Charakterystyka partnerstwa innowacyjnego	228
2. Opis potrzeb i wymagań	229
3. Przebieg partnerstwa innowacyjnego	233

Rozdział XVII

Negocjacje bez ogłoszenia	242
1. Przesłanki umożliwiające zastosowanie negocjacji bez ogłoszenia	242
2. Przebieg negocjacji bez ogłoszenia	243

Rozdział XVIII

Zamówienie z wolnej ręki	247
1. Przyczyny techniczne o obiektywnym charakterze i przyczyny związane z ochroną praw wyłącznych	247
2. Działalność twórcza lub artystyczna	249
3. Dostawy w celach badawczych, doświadczalnych, naukowych lub rozwojowych	251
4. Nagroda w konkursie	251
5. Wyjątkowa sytuacja	253
6. Nieudany przetarg	253
7. Powtórzenie podobnych usług lub robót budowlanych	256
8. Dodatkowe dostawy	256
9. Inne przesłanki	257
10. Zamówienia typu <i>in-house</i>	258

Rozdział XIX

Składanie i otwarcie ofert	262
1. Składanie ofert	262
2. Otwarcie ofert	264
3. Ocena ofert	266
4. Rażąco niska cena	267
5. Powstanie u zamawiającego obowiązku podatkowego	268

Rozdział XX

Aukcja elektroniczna	273
-----------------------------------	-----

Rozdział XXI

Wybór najkorzystniejszej oferty	276
1. Kryteria oceny ofert	276
2. Czynności dokonywane po wyborze oferty najkorzystniejszej	282

Rozdział XXII

Zakończenie postępowania	283
1. Zawarcie umowy	283
2. Unieważnienie postępowania	285

Część trzecia

**POSTĘPOWANIE O UDZIELENIE ZAMÓWIENIA
KLASYCZNEGO O WARTOŚCI MNIEJSZEJ NIŻ PROGI UNIJNE****Rozdział XXIII**

Zakres zastosowania	293
1. Ogłoszenia	297
2. Kwalifikacja podmiotowa wykonawców	300

Rozdział XXIV

Tryb podstawowy udzielania zamówień	302
1. Wszczęcie postępowania	303
2. Wariant pierwszy trybu podstawowego	303
3. Wariant drugi trybu podstawowego	307
4. Wariant trzeci trybu podstawowego z negocjacjami	310

Rozdział XXV

Partnerstwo innowacyjne w progach krajowych	314
--	-----

Rozdział XXVI

Negocjacje bez ogłoszenia w progach krajowych	317
--	-----

Rozdział XXVII

Zamówienie z wolnej ręki w progach krajowych	321
---	-----

Rozdział XXVIII

Wybór najkorzystniejszej oferty w progach krajowych/unieważnienie postępowania	325
---	-----

Część czwarta

DODATKOWE PROCEDURY**Rozdział XXIX**

Umowa ramowa	329
---------------------------	-----

Rozdział XXX	
Dynamiczny system zakupów	334
Rozdział XXXI	
Konkurs	339
Rozdział XXXII	
Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi	350

Część piąta
ZAMÓWIENIA SEKTOROWE

Rozdział XXXIII	
Informacje podstawowe	361
1. Okresowe ogłoszenie informacyjne	367
2. System kwalifikowania wykonawców	371
3. Tryby udzielania zamówień sektorowych	374
4. Szczególne instrumenty i procedury w zakresie zamówień sektorowych	380
5. Niektóre uprawnienia zamawiającego sektorowego	383

Część szósta
**ZAMÓWIENIA W DZIEDZINACH OBRONNOŚCI
I BEZPIECZEŃSTWA**

Rozdział XXXIV	
Informacje podstawowe	389
Rozdział XXXV	
Postępowanie o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	393
Rozdział XXXVI	
Tryby udzielania zamówień w postępowaniach o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	404
Rozdział XXXVII	
Umowa ramowa w postępowaniach o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	417
Rozdział XXXVIII	
Wymagania w zakresie podwykonawstwa w postępowaniach o udzielenie zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa	418

Część siódma
**UMOWA W SPRAWIE ZAMÓWIENIA PUBLICZNEGO I JEJ
WYKONANIE**

Rozdział XXXIX	
Informacje podstawowe	423
1. Umowa na roboty budowlane	426
2. Prawo opcji	428
3. Zaliczki, wynagrodzenie w częściach	429
4. Raport z realizacji zamówienia	430
Rozdział XL	
Zabezpieczenie należytego wykonania umowy	432
Rozdział XLI	
Zmiana umowy	436
Rozdział XLII	
Odstąpienie od umowy oraz jej unieważnienie	442
Rozdział XLIII	
Podwykonawstwo	446

Część ósma
ORGANY WŁAŚCIWE W SPRAWACH ZAMÓWIEŃ

Rozdział XLIV	
Prezes Urzędu	455
Rozdział XLV	
Krajowa Izba Odwoławcza	460
Rozdział XLVI	
Komitet do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych	471
Rozdział XLVII	
Rada Zamówień Publicznych	473

Część dziewiąta
ŚRODKI OCHRONY PRAWNEJ

Rozdział XLVIII	
Postępowanie odwoławcze	477

Rozdział XLIX

Odwołanie	480
1. Uwzględnienie odwołania przez zamawiającego	484
2. Przystąpienie do postępowania odwoławczego	486
3. Odrzucenie odwołania	486
4. Dowody	487
5. Rozpoznanie odwołania	490
6. Rozprawa	491
7. Orzeczenia Izby	492
8. Protokół	495
9. Koszty postępowania odwoławczego	496
10. Zakaz zawarcia umowy	498
11. Postępowanie skargowe	499
12. Pozasądowe rozwiązywanie sporów	501

Część dziesiąta

KONTROLA NAD ZAMÓWIENIAMI PUBLICZNYMI**Rozdział L**

Kontrola udzielania zamówień	505
---	-----

Rozdział LI

Kontrola Prezesa Urzędu	507
1. Kontrola doraźna	508
2. Kontrola uprzednia	510

Rozdział LII

Kary pieniężne	513
-----------------------------	-----

Wykaz aktów prawnych	515
-----------------------------------	-----

Wykaz orzecznictwa	519
---------------------------------	-----

WYKAZ NAJWAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW

CPV	- Common Procurement Vocabulary (Wspólny Słownik Zamówień)
dyrektywa 2014/24/UE, dyrektywa klasyczna	- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z 26.02.2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.Urz. UE L 94, s. 65)
dyrektywa 2014/25/UE, dyrektywa sektorowa	- dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z 26.02.2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.Urz. UE L 94, s. 243)
k.c.	- ustawa z 23.04.1964 r. - Kodeks cywilny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)
k.k.	- ustawa z 6.06.1997 r. - Kodeks karny (Dz.U. z 2020 r. poz. 1444 ze zm.)
k.p.	- ustawa z 26.06.1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.)
k.p.c.	- ustawa z 17.11.1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz.U. z 2020 r. poz. 1575 ze zm.)
KIO	- Krajowa Izba Odwoławcza
p.z.p.	- ustawa z 11.09.2019 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2019 ze zm.)
p.z.p. z 2004 r.	- ustawa z 29.01.2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1843 ze zm.)
SIWZ	- specyfikacja istotnych warunków zamówienia
SWZ	- specyfikacja warunków zamówienia

WSTĘP

Zamówienia publiczne to uporządkowany i znormalizowany system dotyczący wydatkowania środków publicznych, o tradycji sięgającej czasów II Rzeczypospolitej. Pierwszą próbą prawnego uregulowania procedury zawierania kontraktów, które są finansowane ze środków publicznych, była ustawa z 15.02.1933 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz.U. Nr 19, poz. 127) oraz rozporządzenie Rady Ministrów z 29.01.1937 r. o dostawach i robotach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz instytucyj prawa publicznego (Dz.U. Nr 13, poz. 92). W okresie powojennym zamówienia publiczne zostały uregulowane przez ustawę z 18.11.1948 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz.U. Nr 63, poz. 494) oraz szereg rozporządzeń wykonawczych, z których najistotniejsze było rozporządzenie Rady Ministrów z 19.02.1949 r. w sprawie dostaw, robót i usług na rzecz Skarbu Państwa, samorządu oraz niektórych kategorii osób prawnych (Dz.U. Nr 12, poz. 73). Wspomniana ustawa wprowadziła zasadę bezprzetargowych zamówień w ramach sektora uspołecznionego, co było jawną i otwartą dyskryminacją sektora prywatnego. W praktyce dla przedsiębiorców prywatnych zamówienia publiczne były osiągalne jedynie wtedy, gdy nie mogły być wykonane przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

Kolejnym krokiem w regulowaniu zasad udzielania zamówień publicznych było wejście w życie ustawy z 28.12.1957 r. o dostawach, robotach i usługach na rzecz jednostek państwowych (Dz.U. z 1958 r. Nr 3, poz. 7), która wraz z wydanymi na podstawie zawartych w niej delegacji rozporządzeniami wykonawczymi regulowała zasady i tryby udzielania przez państwowe jednostki handlowe zamówień na dostawy, roboty i usługi. Treść tych przepisów jednak także nie pozostawiała wątpliwości co do charakteru polskiej gospodarki w okresie socjalistycznym, jak też stosunku do sektora prywatnego.

Uchylenie powyższych przepisów nastąpiło na mocy ustawy z 21.12.1983 r. o zmianie niektórych ustaw wprowadzających reformę gospodarczą (Dz.U. Nr 71, poz. 318). Zapoczątkowało to okres, w którym zamówieniom publicznym poświęcano jedynie niektóre przepisy resortowe, jednak były one bardzo zróżnicowane i niespójne.

Taki stan rzeczy utrzymywał się aż do 1.01.1995 r., kiedy weszła w życie uchwalona 10.06.1994 r. ustawa o zamówieniach publicznych. W swym założeniu miała to być całkiem nowa regulacja, co więcej – zgodna z normami międzynarodowymi oraz uwzględniająca potrzeby zmieniającej się polskiej gospodarki. Ustawa o zamówieniach publicznych zaczęła obowiązywać od 1.01.1995 r. Ten moment wyznacza wprowadzenie w Polsce wzorowanego na przepisach państw zachodnich systemu zamówień publicznych. Do najistotniejszych skutków tej regulacji zaliczyć trzeba otwarcie rynku zamówień publicznych na konkurencję. Efekt ten był pogłębiany przez kolejne nowelizacje dążące do wyrównania pozycji stron postępowania. Funkcjonowanie przepisów ustawy o zamówieniach publicznych zbiega się w czasie z rozpoczętymi w roku 1997 i zakończonymi 13.12.2002 r., na szczycie w Kopenhadze, negocjacjami w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Jednym z warunków akcesji było stworzenie regulacji dotyczących udzielania zamówień w pełni harmonijnych z wymogami prawa wspólnotowego. Komisja Europejska wielokrotnie podkreślała w swych wystąpieniach, iż wydatkowanie środków pochodzących z funduszy strukturalnych dla państw członkowskich powinno następować wyłącznie w oparciu o przepisy krajowe, zgodne z prawem wspólnotowym. W przeciwnym razie dostęp polskich przedsiębiorców do europejskiego rynku zamówień publicznych nie byłby możliwy.

By osiągnąć ten cel, konieczne okazało się uchwalenie nowych przepisów, w pełni uwzględniających powyższe postulaty. Znalazło to wyraz w uchwalonej 29.01.2004 r. ustawie – Prawo zamówień publicznych, która – wielokrotnie modyfikowana – funkcjonowała aż do końca 2020 r.

System zamówień publicznych na przestrzeni lat podlegał bardzo licznym modyfikacjom. W dużej mierze zmiany te wynikały z konieczności dostosowania przepisów do nowych warunków społecznych i gospodarczych, a także zmian zachodzących w Unii Europejskiej, w tym w szczególności wynikających z wejścia w życie przepisów o charakterze wspólnotowym – dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z 26.02.2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylającej dyrektywę 2004/18/WE (Dz.Urz. UE L 94, s. 65) oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z 26.02.2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylającej dyrektywę 2004/17/WE (Dz.Urz. UE L 94, s. 243).

Wielokrotne nowelizowanie przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych i wdrażanie do niej rozwiązań opartych na zupełnie innych niż pierwotne założeniach spowodowało zaburzenie czytelności przepisów (przepisy były nowelizowane około sześćdziesięciokrotnie). Ustawodawca, zauważając ten fakt, uznał, iż zaszła potrzeba przygotowania nowego, kompleksowego i spójnego Prawa zamówień publicznych. Proces ten to największe przedsięwzięcie legislacyjne ostatnich kilkunastu miesięcy, a jego cel – wprost nakreślony w uzasadnieniu z 21.06.2019 r. do

projektu ustawy, to „(...) wprowadzenie nowych rozwiązań opartych na maksymalnej efektywności i przejrzystości udzielanych zamówień publicznych, uwzględniających jednocześnie rolę zamówień publicznych w kształtowaniu polityki państwa oraz potrzebę wsparcia rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw, a także innowacyjnych, nowoczesnych produktów i usług (...)”. Ponadto wdrożenie nowych przepisów umożliwić ma zapewnienie stałego wzrostu gospodarczego kraju poprzez prowadzenie zrównoważonej polityki gospodarczej, sprzyjającej zapobieganiu wykluczeniu społecznemu i gospodarczemu.

Opracowanie nowej ustawy zostało poprzedzone szerokimi konsultacjami w ramach koncepcji nowego prawa zamówień publicznych z 6.06.2018 r., ich efektem jest ustawa – Prawo zamówień publicznych, uchwalona przez Sejm 11.09.2019 r. i podpisana przez Prezydenta RP 14.10.2019 r. W swym założeniu, jak wskazano w cytowanym wyżej uzasadnieniu, ustawa ta reguluje zamówienia publiczne oraz konkursy, w tym określa:

- 1) podmioty obowiązane do stosowania jej przepisów;
- 2) zakres wyłączeń stosowania przepisów ustawy;
- 3) zasady udzielania zamówień;
- 4) etapy przygotowania i prowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia;
- 5) tryby udzielania zamówień oraz szczególne instrumenty i procedury w zakresie zamówień;
- 6) wymagania dotyczące umów w sprawie zamówienia publicznego oraz umów ramowych;
- 7) organy właściwe w sprawach zamówień;
- 8) środki ochrony prawnej;
- 9) pozasądowe rozwiązywanie sporów dotyczących realizacji umów w sprawie zamówienia publicznego;
- 10) kontrolę udzielania zamówień oraz kary pieniężne.

Skutki regulacji, jak również stopień realizacji jej celów będą możliwe do weryfikacji dopiero po dłuższym czasie funkcjonowania. Na ten moment można jedynie powiedzieć, iż w stosunku do uprzednio obowiązujących przepisów aktualna ustawa jest o wiele bardziej szczegółowa w swej treści.

Ustawa wchodzi w życie w terminie określonym w ustawie z 11.09.2019 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2020). Zgodnie z nią ustawa – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. poz. 2019) wchodzi w życie z dniem 1.01.2021 r. Jednak 17.11.2020 r. został przyjęty przez rząd RP rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi oraz niektórych innych ustaw. Wprowadza on kolejne zmiany do nowych przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych. Zmiany uzasadniane są koniecznością wyeliminowania różnic interpretacyjnych dotyczących odmiennego uregulowania analogicznych instytucji prawnych w ustawie – Prawo zamówień publicznych oraz w ustawie o umowie koncesji; projekt obejmuje również zmiany

---

w nowym Prawie zamówień publicznych, w tym skreślenie regulacji dotyczącej zamówień bagatelnych. W dniu 27.11.2020 r. projekt został przekazany do Senatu, który przyjął go bez poprawek. Konsekwencją tego pilnego procesu legislacyjnego jest ustawa z 27.11.2020 r. o zmianie ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 2275), która weszła w życie 1 stycznia 2021 r. Książka opiera się na stanie prawnym uwzględniającym te zmiany.

Część pierwsza
ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Rozdział I

PRZEDMIOT REGULACJI

1. Zakres spraw regulowanych ustawą – Prawo zamówień publicznych

Przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych znajdują zastosowanie do udzielania:

- 1) zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, przez zamawiających publicznych;
- 2) zamówień sektorowych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza progi unijne, przez zamawiających sektorowych;
- 3) zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa, których wartość jest równa lub przekracza progi unijne, przez zamawiających publicznych oraz zamawiających sektorowych;
- 4) zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza progi unijne, przez zamawiających subsydiowanych w okolicznościach, o których mowa w art. 6 p.z.p., przy czym przez te okoliczności rozumie się stosowanie ustawy – Prawo zamówień publicznych przez zamawiających subsydiowanych, którymi są zamawiający inni niż zamawiający publiczni lub zamawiający sektorowi, jeżeli zachodzą łącznie następujące okoliczności:
  - a) ponad 50% wartości udzielanego przez ten podmiot zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub zamawiających, o których mowa w art. 4 i art. 5 ust. 1 pkt 1;
  - b) wartość zamówienia jest równa lub przekracza progi unijne;
  - c) przedmiotem zamówienia są roboty budowlane w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej określone w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

Ponadto ustawodawca, definiując „progi unijne”, odsyła w tym zakresie do definicji kwot wartości zamówień lub konkursów określonych w:

- 1) art. 4 i art. 13 dyrektywy 2014/24/UE,
- 2) art. 15 dyrektywy 2014/25/UE,
- 3) art. 8 dyrektywy 2009/81/WE, aktualizowanych w aktach wykonawczych Komisji Europejskiej wydawanych odpowiednio na podstawie art. 6 ust. 5 dyrektywy 2014/24/UE, art. 17 ust. 4 dyrektywy 2014/25/UE i art. 68 dyrektywy 2009/81/WE.

Obowiązek informowania o aktualnych progach unijnych, jak również ich równowartości w złotych oraz o równowartości w złotych kwot wyrażonych w ustawie w euro, a także o średnim kursie złotego w stosunku do euro, ustalonych zgodnie z komunikatem Komisji Europejskiej, wydanym na podstawie wymienionych wyżej dyrektyw spoczywać będzie na Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych. Obowiązek ten realizowany będzie poprzez obwieszczenie w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” oraz zamieszczenie na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych, niezwłocznie po publikacji komunikatu Komisji Europejskiej, w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Należy zwrócić uwagę, iż dotychczas informacje te podawane były w drodze rozporządzeń wykonawczych, wydawanych nie rzadziej niż raz na dwa lata.

Nie wolno zapominać, że wprowadzenie do polskiego porządku prawnego odrębnej dziedziny, jaką są zamówienia publiczne, jest wynikiem realizacji założeń związanych z przyjęciem wspólnego rynku wewnętrznego w ramach Unii Europejskiej. Główne postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej nakładają na Unię Europejską obowiązek wzmocnienia konkurencyjności między innymi poprzez realizację zasady swobodnego przepływu towarów i osób, zabezpieczenie równości, przeciwdziałanie dyskryminacji. Obowiązek realizacji tych zasad nałożono na wszystkich członków Unii Europejskiej, tym samym stają się obowiązujące również w Polsce. Istotne jest, że wszystkie kraje członkowskie są obowiązane do stosowania przepisów unijnych, w tym również do dostosowywania do nich regulacji krajowych.

Pamiętać trzeba, że w polskim systemie zasadą pozostaje, iż do czynności podejmowanych przez zamawiającego, wykonawców oraz uczestników konkursu w postępowaniu o udzielenie zamówienia i konkursie oraz do umów w sprawach zamówień publicznych stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego, jeżeli przepisy ustawy – Prawo zamówień publicznych nie stanowią inaczej. Jednocześnie doprecyzowano zapisy odnoszące się do zasad liczenia terminów. Dla wyeliminowania dotychczas występujących wątpliwości wskazano, że:

- termin oznaczony w godzinach rozpoczyna się z początkiem pierwszej godziny i kończy się z upływem ostatniej godziny,
- jeżeli początkiem terminu oznaczonego w godzinach jest pewne zdarzenie, nie uwzględnia się przy obliczaniu terminu godziny, w której to zdarzenie nastąpiło,

- termin obejmujący dwa lub więcej dni zawiera co najmniej dwa dni robocze, za które nie uznaje się dni ustawowo wolnych od pracy oraz sobót.

2. Podmioty zobowiązane do stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych

Regulacje ustawy – Prawo zamówień publicznych zawierają szczegółowe zasady wydatkowania środków publicznych. Dotyczą one pewnego określonego kręgu podmiotów, a zobowiązani do stosowania przepisów ustawy są przede wszystkim zamawiający. Ustawa – Prawo zamówień publicznych wprowadza ich kategorie i ustala cechy podmiotowe. W uzasadnieniu do projektu ustawy czytamy: „Przepisy ustawy mają mieć zastosowanie do udzielania zamówień publicznych oraz organizowania konkursów przez podmioty obowiązane do stosowania ustawy. Wprowadzono podział podmiotów obowiązanych do stosowania ustawy na zamawiających publicznych, zamawiających sektorowych oraz zamawiających subsydiowanych. Krąg zamawiających publicznych obejmuje podmioty mieszczące się w zakresie definicji «instytucji zamawiających» w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy klasycznej. Z kolei zamawiający sektorowi odpowiadają podmiotom zamawiającym w rozumieniu art. 4 dyrektywy sektorowej. Zamawiający subsydiowani to podmioty udzielające zamówień dofinansowanych w ponad 50% przez zamawiających publicznych i których szacunkowa wartość przekracza progi unijne, jeżeli przedmiotem tych zamówień są roboty budowlane z zakresu inżynierii lądowej lub wodnej oraz dotyczące niektórych rodzajów obiektów lub budynków użyteczności publicznej, a także związane z nimi usługi. Wspomniane zmiany mają wyłącznie charakter porządkujący. Nie prowadzą do modyfikacji podmiotowego zakresu reżimu zamówień publicznych. Na tym tle wyjątkiem jest nowa formuła wyłączeń z zakresu działalności sektorowej. Zamawiający sektorowi, odmiennie niż zamawiający publiczni, są wyodrębnieni nie tylko ze względu na kryteria podmiotowe, ale również ze względu na kryterium przedmiotowe – prowadzenie działalności w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, nazwanej zbiorowo działalnością sektorową. Zakres działalności sektorowej został określony w projekcie na wzór przepisów art. 7–14 dyrektywy sektorowej, łącznie z wyłączeniami dotyczącymi prowadzenia działalności sektorowej jako działalności ubocznej. Inaczej niż dotychczas wyłączenia te, w ślad za prawem europejskim, będą dotyczyły jedynie zamawiających sektorowych niebędących zamawiającymi publicznymi”.

Tabela 1.1. Zamawiający klasyczni¹

Podstawa prawna	Zamawiający klasyczny	Przykład
Art. 4 pkt 1 p.z.p.	Jednostki sektora finansów publicznych w rozumieniu przepisów ustawy z 27.08.2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869 ze zm.).	Organy władzy publicznej, sądy i trybunały, jednostki samorządu terytorialnego, samorządowe zakłady budżetowe, Zakład Ubezpieczeń Społecznych oraz Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Narodowy Fundusz Zdrowia, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, uczelnie publiczne, Polska Akademia Nauk, państwowe i samorządowe instytucje kultury oraz państwowe instytucje filmowe, inne państwowe lub samorządowe osoby prawne utworzone na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych.
Art. 4 pkt 2 p.z.p.	Inne, niż określone w art. 4 pkt 1 p.z.p., państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.	Podmioty należące do państwa w zakresie regulowanym przez prawo cywilne, czyli głównie w sferze majątkowej.
Art. 4 pkt 3 p.z.p.	Inne, niż określone w art. 4 pkt 1 p.z.p., osoby prawne, utworzone w szczególnym celu zaspokajania potrzeb o charakterze powszechnym, niemających charakteru przemysłowego ani handlowego, jeżeli podmioty, o których mowa w tym przepisie oraz w art. 4 pkt 1 i 2 p.z.p., pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot: a) finansują je w ponad 50% lub b) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji, lub c) sprawują nadzór nad organem zarządzającym, lub d) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego.	Z opinii Urzędu Zamówień Publicznych pt. <i>Podmiot prawa publicznego w świetle nowelizacji przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych</i> wynika, że: „Rozszerzenie definicji zamawiającego, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp nie wpływa na podmiotowy zakres stosowania tego przepisu. Treść art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy Pzp powinna być interpretowana z uwzględnieniem norm wynikających z przepisów dyrektyw unijnych dotyczących zamówień publicznych, a także wytycznych wynikających z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Kryterium prowadzenia działalności w zwykłych warunkach rynkowych, nastawionej na wypracowanie zysku i narażonej na ponoszenie strat, ma charakter subsydiarny w odniesieniu do warunku dotyczącego powołania w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym niemających charakteru przemysłowego ani handlowego. Przesłankę tę należy rozumieć jako wskazówkę interpretacyjną pozwalającą na ustalenie celu utworzenia danego podmiotu. Pod pojęciem finansowania określonego podmiotu w ponad 50% przez jednostki sektora finansów publicznych oraz przez inne

¹ Źródłem danych we wszystkich tabelach w niniejszej książce są opracowania własne autorów.

Podstawa prawna	Zamawiający klasyczny	Przykład
		państwowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w rozumieniu przepisów ustawy, a także przez inne podmioty prawa publicznego, należy rozumieć przypadki przekazywania środków finansowych danej instytucji na jej ogólne funkcjonowanie, co powoduje powstanie stosunku bliskiej zależności lub podporządkowania beneficjenta tych środków podmiotom publicznym. Przesłankę, o której mowa w art. 3 ust. 1 pkt 3 lit. c ustawy Pzp, tj. sprawowania nadzoru nad organem zarządzającym, należy oceniać z zastosowaniem kryterium możliwości wywierania wpływu na decyzje zamawiającego przy użyciu określonych środków oddziaływania przysługujących innym zamawiającym, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3 ustawy Pzp”.
Art. 4 pkt 4 p.z.p.	Związki podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 1 lub 2 p.z.p., lub podmiotów, o których mowa w art. 4 pkt 3 p.z.p.	Związki tych podmiotów (np. związek gmin).

Tabela 1.2. Zamawiający sektorowi

Podstawa prawna	Zamawiający sektorowi	Przykład
Art. 5 ust. 1 pkt 1 p.z.p.	Zamawiający publiczni w zakresie, w jakim wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 p.z.p.	Zakład wodociągowy, przedsiębiorstwo energetyczne etc.
Art. 5 ust. 1 pkt 2 p.z.p.	Inne, niż określone w pkt 1, podmioty, które wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 p.z.p., oraz na których zamawiający publiczni, pojedynczo lub wspólnie, bezpośrednio lub pośrednio przez inny podmiot wywierają dominujący wpływ, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> a) posiadają ponad połowę udziałów albo akcji lub b) posiadają ponad połowę głosów wynikających z udziałów albo akcji, lub c) mają prawo do powoływania ponad połowy składu organu nadzorczego lub zarządzającego. 	jw.
Art. 5 ust. 1 pkt 3 p.z.p.	Inne, niż określone w art. 5 ust. 1 pkt 1 i 2 p.z.p., podmioty, które wykonują jeden z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 p.z.p., jeżeli działalność ta jest wykonywana na podstawie praw szczególnych lub wyłącznych.	jw.

Warto wyjaśnić, że prawami szczególnymi lub wyłącznymi w odniesieniu do zamawiających sektorowych są prawa przyznane w drodze ustawy lub decyzji administracyjnej, polegające na zastrzeżeniu wykonywania określonej działalności dla jednego lub większej liczby podmiotów, wywierające istotny wpływ na możliwość wykonywania tej działalności przez inne podmioty, z wyłączeniem praw przyznanych w drodze ogłoszonego publicznie postępowania na podstawie obiektywnych i niedyskryminujących kryteriów, w szczególności postępowania:

- 1) obejmującego ogłoszenie o zamówieniu lub wszczęcie postępowania o udzielenie koncesji na roboty budowlane lub usługi;
- 2) prowadzonego na podstawie przepisów ogłoszonych w obwieszczeniu Prezesa Urzędu, które Prezes Urzędu ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, oraz zamieszcza na stronie internetowej Urzędu wykaz aktów prawnych wdrażających przepisy określone w załączniku II do dyrektywy 2014/25/UE.

W odniesieniu do zamawiających sektorowych najważniejsza jest wykonywana przez nich działalność. Działalnością sektorową w rozumieniu ustawy – Prawo zamówień publicznych jest działalność w zakresie:

- 1) gospodarki wodnej, czyli:
  - a) udostępnianie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją wody pitnej,
  - b) dostarczanie wody pitnej do sieci, o których mowa w lit. a, chyba że: produkcja wody pitnej przez zamawiającego sektorowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 p.z.p., jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż określona w art. 5 ust. 4 pkt 1–4 p.z.p., oraz dostarczanie wody pitnej do sieci uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia zamawiającego i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekracza 30% wielkości jego łącznej produkcji,
  - c) związane z działalnością, o której mowa w art. 5 ust. 4 pkt 1 lit. a i b p.z.p., działania w zakresie: projektów dotyczących inżynierii wodnej, nawadniania lub melioracji, pod warunkiem że ilość wody wykorzystywanej do celów dostaw wody pitnej stanowi ponad 20% łącznej ilości wody dostępnej dzięki tym projektom lub instalacjom nawadniającym lub melioracyjnym; odprowadzania lub oczyszczania ścieków;
- 2) energii elektrycznej:
  - a) udostępnianie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, przesyłaniem lub dystrybucją energii elektrycznej,
  - b) dostarczanie energii elektrycznej do sieci, o których mowa w art. 5 ust. 4 pkt 2 lit. a p.z.p., chyba że: produkcja energii elektrycznej przez zamawiającego sektorowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 p.z.p., jest niezbędna do prowadzenia działalności innej niż określona w art. 5

- ust. 4 pkt 1–4 p.z.p., oraz dostarczanie energii elektrycznej do sieci uzależnione jest wyłącznie od własnego zużycia zamawiającego i w okresie ostatnich 3 lat łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekracza 30% łącznej produkcji energii elektrycznej;
- 3) gazu i energii cieplnej:
    - a) udostępnianie lub obsługa stałych sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w związku z produkcją, transportem lub dystrybucją gazu lub energii cieplnej,
    - b) dostarczanie gazu lub energii cieplnej do sieci, o których mowa w art. 5 ust. 4 pkt 3 lit. a p.z.p., chyba że: produkcja gazu lub energii cieplnej przez zamawiającego sektorowego, o którym mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 p.z.p., stanowi nieuniknioną konsekwencję prowadzenia działalności innej niż określona w art. 5 ust. 4 pkt 1–4 p.z.p., oraz dostarczanie gazu lub energii cieplnej do sieci ma na celu wyłącznie ekonomiczne wykorzystanie produkcji i w okresie ostatnich 3 lat, łącznie z rokiem, w którym udziela się zamówienia, nie przekracza 20% przeciętnych przychodów zamawiającego;
  - 4) usług transportowych – jest to działalność polegająca na udostępnianiu lub obsłudze sieci przeznaczonych do świadczenia usług publicznych w zakresie transportu kolejowego, tramwajowego, trolejbusowego, autobusowego, koleją linową lub przy użyciu systemów automatycznych;
  - 5) portów, przystani i portów lotniczych – jest to działalność związana z eksploatacją obszaru geograficznego w celu udostępniania przewoźnikom lotniczym, przewoźnikom morskim oraz przewoźnikom śródlądowym – odpowiednio – portów lotniczych, portów morskich i portów śródlądowych lub innych terminali;
  - 6) usług pocztowych rozumianych jako działalność polegająca na świadczeniu usług:
    - a) przyjmowania, sortowania, przemieszczania lub doręczania przesyłek pocztowych,
    - b) zarządzania usługami, o których mowa w art. 5 ust. 4 pkt 6 lit. a p.z.p., oraz świadczeniu usług dotyczących przesyłek nieuwzględnionych w art. 5 ust. 4 pkt 6 lit. a p.z.p., takich jak druki bezadresowe, o ile te usługi są świadczone przez podmiot świadczący usługi, o których mowa w art. 5 ust. 4 pkt 6 lit. a p.z.p.;
  - 7) wydobycia paliw – jest to działalność polegająca na wydobyciu ropy naftowej lub gazu i ich naturalnych pochodnych oraz poszukiwaniu lub wydobyciu węgla brunatnego, węgla kamiennego lub innych paliw stałych.

Przez dostarczanie i dystrybucję ustawodawca nakazuje rozumieć również produkcję, sprzedaż hurtową i detaliczną.

Tabela 1.3. Zamawiający subsydiowani

Podstawa prawna	Zamawiający subsydiowani
Art. 6 pkt 1 p.z.p.	<p>Zamawiający inni niż zamawiający publiczni lub zamawiający sektorowi, jeżeli zachodzą łącznie następujące okoliczności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ponad 50% wartości udzielanego przez ten podmiot zamówienia jest finansowane ze środków publicznych lub zamawiających, o których mowa w art. 4 i art. 5 ust. 1 pkt 1 p.z.p.; 2) wartość zamówienia jest równa lub przekracza progi unijne; 3) przedmiotem zamówienia są roboty budowlane w zakresie inżynierii lądowej lub wodnej określone w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE, budowy szpitali, obiektów sportowych, rekreacyjnych lub wypoczynkowych, budynków szkolnych, budynków szkół wyższych lub budynków wykorzystywanych przez administrację publiczną lub usługi związane z takimi robotami budowlanymi.

3. Definicje legalne

Każda dziedzina prawa, podobnie jak dziedzina życia, wiąże się z pewnym specyficznym językiem jej użytkowników. W prawie język ten oparty jest na definicjach ustawowych ustalonych dla danej dyscypliny. Definicje legalne pomagają rozumieć dane pojęcie w jednakowy, z góry ustalony sposób. Pozwalają na minimalizowanie nieporozumień i nieścisłości czy różnorodnych interpretacji. W ramach ustawy – Prawo zamówień publicznych definicje legalne zawarto w art. 7. Niżej podano przykłady definicji, które ulegają zmianom w stosunku do dotychczas obowiązujących przepisów lub nie występowały dotychczas w słowniku, lecz w zupełnie innych jednostkach redakcyjnych, i tak:

1. Zgodnie z wolą ustawodawcy, gdy mówimy o cenie, należy przez to rozumieć cenę w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy z 9.05.2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz.U. z 2019 r. poz. 178), **nawet jeżeli jest płacona na rzecz osoby niebędącej przedsiębiorcą**. Odesłanie do innego aktu prawnego oznacza konieczność posiłkowania się nim w ramach rozpoznania definicji ceny. W tym rozumieniu cena to wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić wykonawcy za towar lub usługę, nawet gdy nie jest on przedsiębiorcą (np. osoba fizyczna nieprowadząca działalności gospodarczej). W cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym. Przez cenę rozumie się również stawkę taryfową.

2. W ustawie – Prawo zamówień publicznych funkcjonuje pojęcie „cykl życia”, które oznacza wszelkie możliwe kolejne lub powiązane fazy istnienia przedmiotu dostawy, usługi lub roboty budowlanej, w szczególności badanie, rozwój, pro-

jektowanie przemysłowe, testowanie, produkcję, transport, używanie, naprawę, modernizację, zmianę, utrzymanie przez okres istnienia, logistykę, szkolenie, zużycie, wyburzenie, wycofanie i usuwanie. Każdy etap, jak też ogólnie długość życia produktu, jest inny dla każdej branży, produktu i rynku. Nie można z góry założyć, że etapy trwają określony czas. Powyższa definicja jest istotna z punktu widzenia wyznaczenia kryterium kosztu opartego na metodzie efektywności kosztowej (rachunek kosztów cyklu życia), to jest ustalenie danych o przewidywanych kosztach, które będzie trzeba ponieść w okresie całego cyklu życia danego zamówienia.

3. Pojawia się również pojęcie dokumentów zamówienia, przez które należy rozumieć dokumenty sporządzone przez zamawiającego lub dokumenty, do których zamawiający odwołuje się, inne niż ogłoszenie, służące do określenia lub opisanego warunków zamówienia, w tym specyfikacja warunków zamówienia oraz opis potrzeb i wymagań. Ciekawostką jest zmiana nazewnictwa, dotychczas posługiwaliśmy się bowiem sformułowaniem „specyfikacja istotnych warunków zamówienia”, w skrócie SIWZ, teraz będziemy pracować ze specyfikacją warunków zamówienia – w skrócie SWZ. Wydaje się, iż celem zmiany nazewnictwa jest uwydatnienie tego, iż specyfikacja musi zawierać wszystkie informacje, jakie mogą okazać się niezbędne do prawidłowego uczestnictwa w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego.

4. Dostawą w rozumieniu ustawy – Prawo zamówień publicznych jest nabywanie produktów, którymi są rzeczy ruchome, energia, woda oraz prawa majątkowe, jeżeli mogą być przedmiotem obrotu, w szczególności na podstawie umowy sprzedaży, dostawy, najmu, dzierżawy oraz leasingu z opcją lub bez opcji zakupu, które może obejmować dodatkowo rozmieszczenie lub instalację. W stosunku do dotychczas obowiązującej definicji zdecydowano się na rozwinięcie pojęcia rzeczy oraz innych dóbr.

5. Z kolei dynamiczny system zakupów to ograniczony w czasie elektroniczny proces udzielania zamówień, których przedmiotem są ogólnie (dotychczas: „powszechnie”) dostępne usługi, dostawy lub roboty budowlane.

6. Gdy mówimy o innowacji, należy przez to rozumieć wdrażanie nowego lub znacznie udoskonalonego produktu, usługi lub procesu, w tym między innymi procesów produkcji, budowy lub konstrukcji, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w działalności gospodarczej, organizowaniu pracy lub relacjach zewnętrznych. W tym zakresie definicję innowacji zaczerpnięto z podręcznika Oslo Manual².

---

² Oslo Manual Guidelines For Collecting, Reporting And Using Data On Innovation, wyd. 4, Luksemburg 2018.

7. Funkcjonujący w ustawie – Prawo zamówień publicznych konkurs oznacza przyzreczenie publiczne, w którym zamawiający, przez publiczne ogłoszenie, przyrzeka nagrodę za wykonanie i przeniesienie prawa do pracy konkursowej wybranej przez sąd konkursowy.

8. Kryteria selekcji to obiektywne i niedyskryminacyjne kryteria stosowane przez zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia albo w konkursie w celu ograniczenia liczby wykonawców albo uczestników konkursu, niepodlegających wykluczeniu i spełniających warunki udziału w postępowaniu albo w konkursie, których zamawiający zaprosi do złożenia ofert wstępnych lub ofert, do negocjacji lub dialogu albo do złożenia prac konkursowych.

9. Łańcuch dostaw to wszystkie zasoby i działania niezbędne do wykonania dostaw, usług i robót budowlanych, które są przedmiotem zamówienia.

10. Newralgiczne roboty budowlane to roboty budowlane **przeznaczone** do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych **lub informacji podlegających ochronie ze względów bezpieczeństwa**, wymagają ich wykorzystania lub je zawierają.

11. Newralgiczny sprzęt to sprzęt **przeznaczony** do celów bezpieczeństwa, który wiąże się z korzystaniem z informacji niejawnych **lub informacji podlegających ochronie ze względów bezpieczeństwa**, wymaga ich wykorzystania lub je zawiera.

12. Newralgiczne usługi to usługi **przeznaczone** do celów bezpieczeństwa, które wiążą się z korzystaniem z informacji niejawnych **lub informacji podlegających ochronie ze względów bezpieczeństwa**, wymagają ich wykorzystania lub je zawierają. W tym miejscu należy zauważyć, iż rozszerzenie zakresu regulacji o „informacje podlegające ochronie ze względów bezpieczeństwa” wskazuje, iż ustawodawcy nie chodzi wyłącznie o informacje niejawne w rozumieniu przepisów ustawy z 5.08.2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 742).

13. Pojęcie oferty częściowej oznacza ofertę przewidującą, zgodnie z dokumentami zamówienia (dotychczas: specyfikacji istotnych warunków zamówienia), wykonanie części zamówienia.

14. Pisemność to sposób wyrażenia informacji przy użyciu wyrazów, cyfr lub innych znaków pisarskich, które można odczytać i powielić, w tym przekazywanych przy użyciu środków komunikacji elektronicznej. Dotychczas forma pisemna rozumiana była zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego i obejmowała wymóg złożenia własnoręcznego podpisu na dokumencie obejmującym treść oświadczenia woli.

15. Podmiotowe środki dowodowe to środki służące potwierdzeniu braku podstaw wykluczenia, spełniania warunków udziału w postępowaniu lub kryteriów selekcji, z wyjątkiem oświadczenia, o którym mowa w art. 125 ust. 1 p.z.p. (w rozumieniu dotychczas obowiązujących przepisów tzw. oświadczenie wstępne).

16. Samo postępowanie o udzielenie zamówienia rozumiane jest jako postępowanie wszczynane przez przekazanie albo zamieszczenie ogłoszenia, przekazanie zaproszenia do negocjacji albo zaproszenia do składania ofert, prowadzone jako uporządkowany ciąg czynności, których podstawą są warunki zamówienia ustalone przez zamawiającego, prowadzące do wyboru najkorzystniejszej oferty lub wynegocjowania postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego, kończące się zawarciem umowy w sprawie zamówienia publicznego albo jego unieważnieniem, z tym że zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego nie stanowi czynności w tym postępowaniu. W tym zakresie swojego rodzaju ciekawostką jest odwrót od dotychczas funkcjonującego – w następstwie uchwały Sądu Najwyższego z 17.12.2010 r., III CZP 103/10, OSNC 2011/7–8, poz. 83, podejścia, zgodnie z którym podpisanie umowy w sprawie zamówienia publicznego stanowiło ostatni etap postępowania o udzielenie zamówienia publicznego (przy czym z przepisów uchylonej ustawy – Prawo zamówień publicznych wprost to nie wynikało).

17. Protokół postępowania to dokument sporządzany przez zamawiającego, który potwierdza przebieg postępowania o udzielenie zamówienia (usunięto wymóg pisemności protokołu).

18. Przedmiotowe środki dowodowe oznaczają środki służące potwierdzeniu zgodności oferowanych dostaw, usług lub robót budowlanych z wymaganiami, cechami lub kryteriami określonymi w opisie przedmiotu zamówienia lub opisie kryteriów oceny ofert, lub wymaganiami związanymi z realizacją zamówienia.

19. Przez roboty budowlane należy rozumieć wykonanie albo zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych, określonych w załączniku II do dyrektywy 2014/24/UE, w załączniku I do dyrektywy 2014/25/UE oraz objętych działem 45 załącznika I do rozporządzenia (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z 5.11.2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.Urz. WE L 340, s. 1), zwanego „Wspólnym Słownikiem Zamówień”, lub obiektu budowlanego, a także realizację obiektu budowlanego za pomocą dowolnych środków, zgodnie z wymaganiami określonymi przez zamawiającego. W tym zakresie zmiana polega na umiejscowieniu definicji w jednej jednostce redakcyjnej. Niestety, przepis w dalszym ciągu zawiera szereg odwołań do przepisów o charakterze wspólnotowym. Wyeliminowano natomiast konieczność wydawania przez ministra właściwego do spraw gospodarki rozporządzenia w sprawie wykazu robót budowlanych, odnosząc się wprost do postanowień dyrektyw.

20. Definiując środki komunikacji elektronicznej, ustawodawca odsyła do przepisów ustawy z 18.07.2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz.U. z 2020 r. poz. 344). Oznacza to, że środki komunikacji elektronicznej to wszelkiego rodzaju rozwiązania techniczne, w tym urządzenia teleinformatyczne i współpracujące z nimi narzędzia programowe, umożliwiające indywidualne porozumiewanie się na odległość przy wykorzystaniu transmisji danych między systemami teleinformatycznymi, a w szczególności pocztę elektroniczną.

21. Gdy mówimy o środkach publicznych, należy przez to rozumieć środki publiczne w rozumieniu przepisów ustawy o finansach publicznych. Środkami publicznymi są: dochody publiczne; środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA); środki, o których mowa w art. 3b ustawy z 6.12.2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2019 r. poz. 1295 ze zm.); środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, inne niż wymienione w lit. b; przychody budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz innych jednostek sektora finansów publicznych pochodzące:

- ze sprzedaży papierów wartościowych,
- z prywatyzacji majątku Skarbu Państwa oraz majątku jednostek samorządu terytorialnego,
- ze spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych,
- z otrzymanych pożyczek i kredytów,
- z innych operacji finansowych,
- przychody jednostek sektora finansów publicznych pochodzące z prowadzonej przez nie działalności oraz z innych źródeł.

22. Gdy mamy na myśli udzielenie zamówienia, należy przez to rozumieć zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego. Biorąc jednocześnie pod uwagę definicję postępowania o udzielenie zamówienia, należy stwierdzić, że jego udzielenie nie stanowi czynności w postępowaniu. Co ciekawe, czynność unieważnienia postępowania będzie stanowiła czynność w postępowaniu, gdyż tak wynika z przyjętej definicji postępowania o udzielenie zamówienia.

23. Warunki zamówienia oznaczają warunki, które dotyczą zamówienia lub postępowania o udzielenie zamówienia, wynikające w szczególności z opisu przedmiotu zamówienia, wymagań związanych z realizacją zamówienia, kryteriów oceny ofert, wymagań proceduralnych lub projektowanych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego.

24. Wykonawcą jest osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, **która oferuje na rynku wykonanie robót budowlanych lub obiektu budowlanego, dostawę produktów lub świadczenie usług** lub ubiega się o udzielenie zamówienia, złożyła ofertę lub zawarła umowę

w sprawie zamówienia publicznego. Wydaje się, iż rozszerzenie definicji ma na celu wyeliminowanie trudności w zdefiniowaniu, w którym momencie podmiot zainteresowany udziałem w postępowaniu rozpoczyna „ubieganie się o udzielenie zamówienia”.

25. Zamawiającym natomiast jest osoba fizyczna, osoba prawna albo jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, obowiązana **na podstawie ustawy** do jej stosowania. Kosmetyczna zmiana definicji ma na celu wskazanie, iż wyłącznie w drodze przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych (a nie przykładowo w drodze umowy w sprawie dofinansowania projektu) można nałożyć na dany podmiot obowiązek jej stosowania.

26. Zamówienie to umowa odpłatna zawierana między zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem jest nabycie **przez zamawiającego** od wybranego wykonawcy robót budowlanych, dostaw lub usług. Jak wynika z uzasadnienia do rządowego projektu ustawy – Prawo zamówień publicznych (druk sejmowy nr 3624): „Definicja ta wskazuje na cztery zasadnicze elementy konstytuujące zamówienie publiczne: umowę, nabycie, odpłatność oraz wybór wykonawcy. Elementy te są zaczerpnięte z art. 1 ust. 2 i art. 2 ust. 1 pkt 8 dyrektywy klasycznej oraz art. 1 ust. 2 i art. 2 pkt 1 dyrektywy sektorowej. Z motywu 4 preambuły do dyrektywy klasycznej wynika, że termin «nabycie» należy rozumieć jako uzyskiwanie korzyści z tytułu określonych robót budowlanych, dostaw lub usług, przy czym przeniesienie własności na zamawiającego nie jest konieczne. Nabycia nie można więc utożsamiać z obowiązkiem przeniesienia na zamawiającego własności przedmiotu dostawy lub obiektu budowlanego. Wystarczy, że świadczenie ma być wykonane zgodnie z wymaganiami zamawiającego. Z drugiej jednak strony w tym samym motywie stwierdza się, że nabyciem nie jest przyznanie dotacji, nawet jeżeli jest związane z obowiązkiem zwrotu otrzymanych kwot, jeżeli nie zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem. Dotacje stanowią formę nieodpłatnej i bezzwrotnej pomocy finansowej udzielanej przez państwo podmiotom na realizację ich zadań. Przyznanie dotacji może być uzależnione od spełnienia świadczenia, które jednak nie będzie miało z reguły charakteru bezpośredniego przysporzenia o charakterze gospodarczym po stronie zamawiającego. Celem dotacji nie jest bowiem uzyskanie korzyści z tytułu robót budowlanych, dostaw lub usług, lecz udzielenie wsparcia finansowego. Także przesłanka wyboru wykonawcy zawęża stosowanie reżimu ustawowego. Jak wynika z przywołanego motywu, element wyboru wykonawcy konstytuujący zamówienie skutkuje wyjęciem spod regulacji zamówień publicznych sytuacji, w których wszystkie podmioty spełniające określone warunki są uprawnione do wykonania danego zadania, bez przeprowadzania kwalifikacji. Przykładami takich sytuacji są system oparty na wyborze wykonawcy dokonany przez klienta oraz system bonów usługowych. Potwierdza to również orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości. W wyroku w sprawie C-410/14 (Falk Pharma) Trybunał Sprawiedliwości zwrócił uwagę, iż celem dyrektyw jest wykluczenie ryzyka preferowania krajo-

wych wykonawców. Ryzyko to jest ściśle związane z dokonywanym przez zamawiającego wyborem wykonawców, którzy w wyniku udzielenia zamówienia uzyskują prawo wyłączności. Jeżeli więc zamawiający zamierza zawrzeć umowy z wszystkimi wykonawcami, którzy spełniają określone warunki, to brak jest wyboru wykonawcy, któremu przyznana zostałaby wyłączność w zakresie zamówienia. W wyroku w sprawie C-9/17 (Tirkkonen) Trybunał doprecyzował, iż nie mamy do czynienia z wyborem wykonawcy przez zamawiającego, jeżeli podstawą takiego wyboru są jedynie kryteria kwalifikacji. Dopóki bowiem decyzja o zakwalifikowaniu do systemu opartego na wyborze dokonanym przez klienta nie jest podejmowana na podstawie kryteriów udzielenia zamówienia, które umożliwiłyby zamawiającemu porównanie i klasyfikację dopuszczalnych ofert, dopóty taki system nie stanowi zamówienia publicznego. W praktyce w przypadku systemów opartych na wyborze dokonywanym przez klienta wynagrodzenie wypłacane przez zamawiającego wykonawcom za świadczone przez nich usługi jest ustalane na podstawie wspólnych dla wszystkich warunków (...)”. Jednocześnie, jak wynika z wyjaśnienia Urzędu Zamówień Publicznych odnoszącego się do umów grupowego ubezpieczenia pracowniczego, UZP.DP.022.220.2020.RS, „Nabywanie w rozumieniu definicji zamówienia publicznego oznacza zobowiązanie wykonawcy do wykonania określonego świadczenia (dostaw, usług, robót budowlanych) przy jednoczesnym świadczeniu wzajemnym zamawiającego polegającym na zapłacie ceny bez względu na to czy odbiorcą tego świadczenia będzie zamawiający czy inny podmiot. W kontekście umów grupowego ubezpieczenia w szczególności należy podkreślić, że nabywcą świadczenia (ochrony ubezpieczeniowej) nie jest jego beneficjent (ubezpieczony), a zamawiający będący stroną takiej umowy. Zamawiający jest zarazem podmiotem zobowiązanym do wypełnienia zobowiązań pieniężnych wobec ubezpieczyciela, który w zamian otrzymuje korzyść w postaci udzielenia ochrony ubezpieczeniowej beneficjentowi na zasadach określonych przez zamawiającego. Korzyść w rozumieniu ww. motywu 4 Dyrektywy 2014/24/UE nie oznacza konieczności świadczenia przez wykonawcę na rzecz zamawiającego a zatem nie jest równoznaczna z korzyścią o charakterze przysporzenia majątkowego na rzecz zamawiającego. Warto również dodać, że treść art. 808 k.c. również wskazuje, że nabywcą w stosunku prawnym ubezpieczenia na cudzy rachunek jest ubezpieczający, a nie ubezpieczony (...)”.

27. Zamówienia klasyczne to zamówienia udzielane przez zamawiającego publicznego oraz zamawiającego subsydiowanego inne niż zamówienie sektorowe i zamówienie w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa.

28. Zamówienia na usługi społeczne i inne szczególne usługi to zamówienia klasyczne lub zamówienia sektorowe na usługi wymienione odpowiednio w załączniku XIV do dyrektywy 2014/24/UE oraz załączniku XVII do dyrektywy 2014/25/UE.

29. Zamówienia sektorowe to zamówienia udzielane przez zamawiającego sektorowego w celu prowadzenia jednego z rodzajów działalności sektorowej, o której mowa w art. 5 ust. 4 p.z.p.

30. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa to zamówienia udzielane przez zamawiającego publicznego lub zamawiającego sektorowego, którego przedmiotem są:

- a) dostawy sprzętu wojskowego, w tym wszelkich jego części, komponentów, podzespołów lub jego oprogramowania,
- b) dostawy newralgicznego sprzętu, w tym wszelkich jego części, komponentów, podzespołów lub jego oprogramowania,
- c) roboty budowlane, dostawy i usługi związane z zabezpieczeniem obiektów będących w dyspozycji podmiotów realizujących zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa lub związane ze sprzętem, o którym mowa w lit. a i b, i wszystkich jego części, komponentów i podzespołów związanych z cyklem życia tego produktu lub usługi,
- d) roboty budowlane i usługi przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych, newralgiczne roboty budowlane lub newralgiczne usługi.

4. Wyłączenia stosowania przepisów ustawy

W przepisach ustawy – Prawo zamówień publicznych przewidziano, że jej przepisów nie stosuje się do określonej kategorii zamówień. Chodzi tu o wyłączenia ustawowe, które nie mogą zostać zmienione, czyli ani rozszerzone, ani zawężone wolą zamawiającego. Wyjątki te ujęte zostały w przepisach art. 9–14 p.z.p. Niżej zaprezentowano tabelaryczne zestawienie wprowadzonych wyjątków oraz porównanie z dotychczas obowiązującymi przepisami w tym zakresie.

Tabela 1.4. Wyłączenia stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych

Dotychczasowa podstawa prawna wyłączenia	Opis	Obecna podstawa wyłączenia	Opis	Różnica
Art. 4 pkt 1 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia lub konkursy, których zamawiający jest obowiązany udzielić lub które ma obowiązek przeprowadzić na podstawie innej niż określona ustawą procedury: a) organizacji międzynarodowej, b) wynikającej z porozumienia tworzącego zobowiązanie prawnomiędzynarodowe, jak umowa międzynarodowa zawarta między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, w celu pozyskania dostaw, usług lub robót budowlanych na potrzeby zrealizowania lub prowadzenia wspólnego przedsięwzięcia	Art. 9 pkt 1 p.z.p.	Zamówienia klasyczne oraz zamówienia sektorowe lub konkursy, które zamawiający jest obowiązany udzielić lub które ma obowiązek przeprowadzić na podstawie innej niż określona przez ustawę – Prawo zamówień publicznych, procedury: a) organizacji międzynarodowej, b) wynikającej z porozumienia tworzącego zobowiązanie prawnomiędzynarodowe, jak umowa międzynarodowa zawarta między Rzeczpospolitą Polską a jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, w celu pozyskania dostaw, usług lub robót budowlanych na potrzeby zrealizowania lub prowadzenia wspólnego przedsięwzięcia	Doszczegółowanie – wskazanie wprost kategorii zamówień (zamówienia klasyczne, sektorowe, konkursy)
Art. 4 pkt 1a p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia lub konkursy w całości finansowane przez organizację międzynarodową lub zamawiający stosuje do tych zamówień lub konkursów inną niż określona ustawą – Prawo zamówień publicznych procedurę organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej	Art. 9 pkt 2 p.z.p.	Zamówienia klasyczne oraz zamówienia sektorowe lub konkursy w całości finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli zamawiający stosuje do tych zamówień lub konkursów inną niż określona ustawą, procedurę organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej	jw.

Art. 4 pkt 1b p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia lub konkursy w ponad 50% finansowane przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli uzgodniono z nimi zastosowanie do tych zamówień lub konkursów innej niż określona ustawą – Prawo zamówień publicznych procedury organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej	Art. 9 pkt 3 p.z.p.	Zamówienia klasyczne oraz zamówienia sektorowe, lub konkursy finansowane w ponad 50% przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli uzgodniono z nimi zastosowanie do tych zamówień lub konkursów innej, niż określona ustawą, procedury organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej	jw.
Art. 4 pkt 2 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia Narodowego Banku Polskiego związane z: a) wykonywaniem zadań dotyczących realizacji polityki pieniężnej, a w szczególności zamówień na usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem i transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, b) obrotem papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa, c) obsługą zarządzania długiem krajowym i zadłużeniem zagranicznym, d) emisją znaków pieniężnych i gospodarką tymi znakami, e) gromadzeniem rezerw dewizowych i zarządzaniem tymi rezerwami, f) gromadzeniem złota i metali szlachetnych, g) prowadzeniem rachunków bankowych i przeprowadzaniem bankowych rozliczeń pieniężnych	Art. 10 ust. 1 pkt 1 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy udzielane przez Narodowy Bank Polski związane z: a) wykonywaniem zadań dotyczących realizacji polityki pieniężnej, a w szczególności zamówień na usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem i transferem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, b) obrotem papierami wartościowymi emitowanymi przez Skarb Państwa, c) obsługą zarządzania długiem krajowym i zadłużeniem zagranicznym, d) emisją znaków pieniężnych i gospodarką tymi znakami, e) gromadzeniem rezerw dewizowych i zarządzaniem tymi rezerwami, f) gromadzeniem złota i metali szlachetnych, g) prowadzeniem rachunków bankowych i przeprowadzaniem bankowych rozliczeń pieniężnych	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy

Art. 4 pkt 2a p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia Banku Gospodarstwa Krajowego: a) związane z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego na podstawie odrębnych ustaw oraz realizacją programów rządowych, w części dotyczącej: – prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym, – pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej, finansowania działalności obsługiwanych funduszy i programów oraz refinansowania akcji kredytowej;	Art. 10 ust. 1 pkt 2 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy udzielane przez Bank Gospodarstwa Krajowego: a) związane z realizacją zadań dotyczących obsługi funduszy utworzonych, powierzonych lub przekazanych Bankowi Gospodarstwa Krajowego oraz realizacją programów rządowych, w części dotyczącej: – prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym, – pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej, finansowania działalności obsługiwanych funduszy i programów oraz refinansowania akcji kredytowej, b) związanymi z operacjami na rynku międzybankowym dotyczącymi zarządzania długiem Skarbu Państwa oraz płynnością budżetu państwa, c) związanymi z wykonywaniem działalności bankowej przez Bank Gospodarstwa Krajowego, w części dotyczącej: – otwierania i prowadzenia rachunków bankowych, przeprowadzania bankowych rozliczeń pieniężnych i działalności na rynku międzybankowym, – pozyskiwania środków finansowych dla zapewnienia płynności finansowej oraz refinansowania akcji kredytowej, d) o wartości mniejszej niż progi unijne	Rozszerzenie wyłączenia o zamówienia lub konkursy o wartości mniejszej niż progi unijne
-----------------------------------	---	-----------------------------------	--	---

Art. 4 pkt 3 lit. a p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia, których przedmiotem są usługi arbitrażowe lub pojednawcze	Art. 11 ust. 1 pkt 1 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi arbitrażowe lub pojednawcze	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 3 lit. b p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na usługi Narodowego Banku Polskiego	Art. 10 ust. 2 pkt 1 p.z.p.	Zamówienia na usługi Narodowego Banku Polskiego	brak
Art. 4 pkt 3 lit. e p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia, których przedmiotem są usługi badawcze i rozwojowe, chyba że są one objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 2195/2002, oraz jeżeli spełnione są łącznie następujące warunki: - korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności, - całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający	Art. 11 ust. 1 pkt 3 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi badawcze lub rozwojowe, chyba że są one objęte kodami CPV od 73000000-2 do 73120000-9, 73300000-5, 73420000-2 i 73430000-5, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, oraz spełnione są łącznie następujące warunki: a) korzyści z tych usług przypadają wyłącznie zamawiającemu na potrzeby jego własnej działalności, b) całość wynagrodzenia za świadczoną usługę wypłaca zamawiający	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 3 lit. ea p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na usługi prawne: - zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw trzecich lub przed sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,	Art. 11 ust. 1 pkt 2 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi prawne: a) zastępstwa procesowego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w postępowaniu arbitrażowym lub pojednawczym, lub przed sądami, trybunałami lub innymi organami publicznymi państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państw trzecich lub przed sądami, trybunałami, instancjami arbitrażowymi lub pojednawczymi,	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy

	<p>- doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w tiret pierwsze, lub gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,</p> <p>- notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,</p> <p>- świadczonych przez pełnomocników lub inne usługi prawne, których wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,</p> <p>- związane z wykonywaniem władzy publicznej</p>		<p>b) doradztwa prawnego wykonywanego przez adwokata, radcę prawnego lub prawnika zagranicznego w rozumieniu ustawy o świadczeniu przez prawników zagranicznych pomocy prawnej w Rzeczypospolitej Polskiej, w zakresie przygotowania postępowań, o których mowa w lit. a, lub gdy zachodzi wysokie prawdopodobieństwo, że sprawa, której dotyczy to doradztwo, stanie się przedmiotem tych postępowań,</p> <p>c) notarialnego poświadczania i uwierzytelniania dokumentów,</p> <p>d) do świadczenia których wykonawcy są wyznaczani przez sąd lub trybunał danego państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub wyznaczani z mocy prawa w celu wykonania konkretnych zadań pod nadzorem takich trybunałów lub sądów,</p> <p>e) związane z wykonywaniem władzy publicznej</p>	
<p>Art. 4 pkt 3 lit. g p.z.p. z 2004 r.</p>	<p>Zamówienia, których przedmiotem jest nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczane na potrzeby świadczenia audiowizualnych lub radiowych usług medialnych – udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych</p>	<p>Art. 11 ust. 1 pkt 4 p.z.p.</p>	<p>Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem jest nabycie audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, produkcja lub koprodukcja, jeżeli są przeznaczane na potrzeby świadczenia audiowizualnych lub radiowych usług medialnych – udzielanych przez dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych</p>	<p>Rozszerzenie wyłączenia o konkursy</p>

Art. 4 pkt 3 lit. h p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na zakup antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych	Art. 11 ust. 1 pkt 5 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem jest zakup czasu antenowego lub audycji od dostawców audiowizualnych lub radiowych usług medialnych	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 3 lit. i p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia związane z nabyciem własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości	Art. 11 ust. 1 pkt 6 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem jest nabycie własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 3 lit. j p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności	Art. 11 ust. 1 pkt 7 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi finansowe związane z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych, w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, oraz operacje przeprowadzane z Europejskim Instrumentem Stabilności Finansowej i Europejskim Mechanizmem Stabilności	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 3 lit. ja p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w granicach upoważnień zawartych w uchwale budżetowej	Art. 11 ust. 1 pkt 8 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są pożyczki lub kredyty, bez względu na to, czy wiążą się one z emisją, sprzedażą, kupnem lub zbyciem papierów wartościowych lub innych instrumentów finansowych w rozumieniu ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, z wyjątkiem kredytów zaciąganych przez jednostki samorządu terytorialnego w ramach limitów zobowiązań określonych w uchwale budżetowej	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy

Art. 4 pkt 3 lit. j) p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizację lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów	Art. 11 ust. 1 pkt 9 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi w dziedzinie obrony cywilnej, ochrony ludności i zapobiegania niebezpieczeństwom, świadczone przez organizację lub stowarzyszenia o charakterze niekomercyjnym i objęte kodami CPV 75250000-3, 75251000-0, 75251100-1, 75251110-4, 75251120-7, 75252000-7, 75222000-8, 98113100-9 oraz 85143000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, z wyjątkiem usług transportu sanitarnego pacjentów	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Nie dotyczy	Nie dotyczy	Art. 11 ust. 1 pkt 10 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi publiczne w zakresie transportu pasażerskiego koleją lub metrem	Nowe wyłączenie
Art. 4 pkt 3 lit. k) p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonych redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu przepisów o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji	Art. 11 ust. 1 pkt 11 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są dostawy uprawnień do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji, jednostek poświadczonych redukcji emisji oraz jednostek redukcji emisji, w rozumieniu przepisów o handlu uprawnieniami do emisji do powietrza gazów cieplarnianych i innych substancji	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 3 lit. l) p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na usługi Banku Gospodarstwa Krajowego w zakresie bankowej obsługi jednostek, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1 i 2 p.z.p., z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego	Art. 10 ust. 2 pkt 2 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, których przedmiotem są usługi Banku Gospodarstwa Krajowego, w zakresie bankowej obsługi jednostek, o których mowa w art. 4 pkt 1 i 2 p.z.p., z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego	Rozszerzenie wyłączenia o konkursy
Art. 4 pkt 4 p.z.p. z 2004 r.	Umowy z zakresu prawa pracy, w tym umowy o zarządzanie pracowniczymi planami kapitałowymi, o których mowa w ustawie z 4.10.2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 1342)	Art. 11 ust. 2 pkt 1 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów z zakresu prawa pracy. Uwaga: Zgodnie z treścią art. 70 pkt 1 ustawy z 19.06.2020 r. o dopłatach do oprocentowania kredytów bankowych udzielanych przedsiębior-	Rezygnacja z wyłączenia spod przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych

Art. 4 pkt 5 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia lub konkursy: a) którym nadano klauzulę zgodnie z przepisami o ochronie informacji niejawnych lub b) jeżeli wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa, lub c) jeżeli wymaga tego ochrona bezpieczeństwa publicznego, lub d) którym muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa – w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów dotyczących bezpieczeństwa państwa określonych w lit. a–d nie może zostać zagwarantowana w inny sposób niż udzielenie zamówienia bez zastosowania ustawy	Art. 12 ust. 1 pkt 1 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień lub konkursów: a) którym nadano klauzulę zgodnie z przepisami ustawy o ochronie informacji niejawnych lub którym muszą towarzyszyć, na podstawie odrębnych przepisów, szczególne środki bezpieczeństwa, lub b) jeżeli wymaga tego istotny interes bezpieczeństwa państwa – w zakresie, w jakim ochrona istotnych interesów bezpieczeństwa państwa nie może zostać zagwarantowana w inny sposób, w szczególności z zastosowaniem przepisów działu VI	umów o zarządzanie PPK. Jednocześnie, w drodze tzw. tarczy antykrzysowej 4.0 zdecydowano wyłączyć umowy w sprawie prowadzenia PPK, jak też zarządzania nimi, o ile wartość zamówienia jest mniejsza niż progi unijne
				Doprecyzowanie zapisów

Art. 4 pkt 5b p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia dotyczące produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 346 TFUE, jeżeli wymaga tego podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, a udzielenie zamówienia bez zastosowania ustawy nie wpłynie negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych	Art. 12 ust. 1 pkt 2 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień, dotyczących produkcji lub handlu bronią, amunicją lub materiałami wojennymi, o których mowa w art. 346 TFUE, jeżeli wymaga tego podstawowy interes bezpieczeństwa państwa, a udzielenie zamówienia bez zastosowania ustawy nie wpłynie negatywnie na warunki konkurencji na rynku wewnętrznym w odniesieniu do produktów, które nie są przeznaczone wyłącznie do celów wojskowych w zakresie, w jakim ochrona podstawowych interesów bezpieczeństwa państwa nie może zostać zagwarantowana w inny sposób, w szczególności z zastosowaniem przepisów działu VI	Doprecyzowanie zapisów
Art. 4 pkt 5c p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia dotyczące wytwarzania: a) blankietów dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o dokumentach publicznych, oraz ich personalizacji lub indywidualizacji, b) znaków akcyzy, c) znaków legalizacyjnych i nalepek kontrolnych, o których mowa w ustawie – Prawo o ruchu drogowym, d) kart do głosowania, o których mowa w art. 40 k.c. oraz w art. 20 ustawy o referendum ogólnokrajowym, e) znaków holograficznych umieszczanych na świadectwach o prawie do głosowania, o których mowa w art. 32 § 1 kodeksu wyborczego,	Art. 11 ust. 4 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień dotyczących wytwarzania: 1) blankietów dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o dokumentach publicznych, oraz ich personalizacji lub indywidualizacji; 2) znaków akcyzy; 3) znaków legalizacyjnych i nalepek kontrolnych, o których mowa w ustawie – Prawo o ruchu drogowym; 4) kart do głosowania i nakładek na karty do głosowania, o których mowa odpowiednio w art. 40 § 1 i art. 40a § 1 kodeksu wyborczego oraz w art. 20 ustawy o referendum ogólnokrajowym;	Rozszerzono o „nakładki na karty do głosowania”

	f) układu mikroprocesorowego z oprogramowaniem służącym do zarządzania dokumentami publicznymi, systemów i baz informatycznych niezbędnych do zastosowania dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o dokumentach publicznych, zawierających warstwę elektroniczną, zgodnie z ich przeznaczeniem		5) znaków holograficznych umieszczanych na świadectwach o prawie do głosowania, o których mowa w art. 32 § 1 kodeksu wyborczego; 6) układu mikroprocesorowego z oprogramowaniem służącym do zarządzania dokumentami publicznymi, systemów i baz informatycznych niezbędnych do zastosowania dokumentów publicznych, o których mowa w art. 5 ust. 2 ustawy o dokumentach publicznych, zawierających warstwę elektroniczną, zgodnie z ich przeznaczeniem	
Art. 4 pkt 6 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia na usługi udzielane innemu zamawiającemu, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a p.z.p., któremu wyłączne prawo do świadczenia tych usług przyznano w drodze ustawy lub innego aktu normatywnego, który podlega publikacji	Art. 10 ust. 2 pkt 4 p.z.p.	Zamówienia na usługi udzielane przez zamawiającego publicznego i zamawiającego sektorowego zamawiającemu publicznemu, któremu wyłączne prawo do świadczenia tych usług przyznano na podstawie ustawy lub innego aktu normatywnego podlegającego publikacji	Doprecyzowanie zapisów
Art. 4 pkt 7 p.z.p. z 2004 r.	Przyznawanie dotacji ze środków publicznych, jeżeli dotacje te są przyznawane na podstawie ustaw	brak	brak	Usunięcie wyłączenia
Art. 4 pkt 8 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia lub konkursy, których wartość nie przekracza wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro	Art. 2 ust. 1 pkt 1 p.z.p.	Przepisy ustawy stosuje się do udzielania zamówień klasycznych oraz organizowania konkursów, których wartość jest równa lub przekracza kwotę 130 000 złotych, przez zamawiających publicznych;	Wskazanie progu stosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych w walucie polskiej
Art. 4 pkt 10 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia lub konkursy, udzielane przez zamawiających, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1–3a p.z.p., których głównym celem jest:	Art. 10 ust. 1 pkt 3 p.z.p.	Zamówienia lub konkursy, udzielane przez zamawiających publicznych oraz zamawiających subsydiowanych, w celu prowadzenia działalności w zakresie:	Doprecyzowanie zapisów

<p>Art. 4 pkt 11 p.z.p. z 2004 r.</p>	<p>a) pozwolenie zamawiającym na oddanie do dyspozycji publicznej sieci telekomunikacyjnej lub b) eksploatacja publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub c) świadczenie publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej</p>		<p>a) udostępniania publicznej sieci telekomunikacyjnej lub b) obsługi publicznej sieci telekomunikacyjnej, lub c) świadczenia publicznie dostępnych usług telekomunikacyjnych za pomocą publicznej sieci telekomunikacyjnej</p>	
<p>Art. 4 pkt 11 p.z.p. z 2004 r.</p>	<p>Zamówienia dostaw, usług lub robót budowlanych od centralnego zamawiającego lub od wykonawców wybranych przez centralnego zamawiającego</p>	<p>Art. 44 ust. 3 p.z.p.</p>	<p>Zamawiający, bez zastosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych, mogą nabywać produkty lub usługi od centralnego zamawiającego prowadzącego działalność w zakresie nabywania produktów lub usług z przeznaczeniem ich odsprzedaży zamawiającym lub udzielania zamówień lub zawierania umów ramowych na roboty budowlane, dostawy lub usługi, na rzecz zamawiających. Zamawiający mogą także bez stosowania przepisów tej ustawy nabywać roboty budowlane, dostawy lub usługi: a) w drodze zamówień udzielanych przez tego centralnego zamawiającego, b) za pomocą dynamicznego systemu zakupów obsługiwane przez tego centralnego zamawiającego, c) na podstawie umowy ramowej zawartej przez tego centralnego zamawiającego</p>	<p>Brak stosowania przepisów ustawy – Prawo zamówień publicznych staje się uprawnieniem zamawiających. Ponadto doprecyzowano zapisy</p>
<p>Art. 4 pkt 12 p.z.p. z 2004 r.</p>	<p>Do umów koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, chyba że ustawa stanowi inaczej</p>	<p>Art. 11 ust. 2 pkt 2 p.z.p.</p>	<p>Do umów koncesji na roboty budowlane oraz koncesji na usługi w rozumieniu ustawy o umowie koncesji na roboty budowlane lub usługi, chyba że ustawa stanowi inaczej</p>	<p>Brak zmian</p>

Art. 4 pkt 12a p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia udzielane i konkursy organizowane przez podmioty wykonujące działalność, o której mowa w art. 132 ust. 1 pkt 7 p.z.p., w celu świadczenia usług: a) o wartości dodanej związanych z systemami teleinformatycznymi w rozumieniu ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, wyłącznie za pomocą takich systemów, w tym bezpiecznego przesyłania kodowanych dokumentów za pomocą systemów teleinformatycznych, usług zarządzania adresami i przesyłania poleconej poczty elektronicznej, b) finansowych, objętych kodami CPV od 66100000-1 do 66720000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, w szczególności przekazów pocztowych i pocztowych przelewów na konto, c) flatelistycznych lub logistycznych	Art. 10 ust. 1 pkt 4 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień lub konkursów udzielanych przez zamawiających sektorowych, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 1, wykonujących działalność sektora w zakresie usług pocztowych, o której mowa w art. 5 ust. 4 pkt 6, w celu świadczenia usług: a) o wartości dodanej związanych z systemami teleinformatycznymi w rozumieniu ustawy o świadczeniu usług drogą elektroniczną, wyłącznie za pomocą takich systemów, w tym bezpiecznego przesyłania kodowanych dokumentów za pomocą systemów teleinformatycznych, usług zarządzania adresami i przesyłania poleconej poczty elektronicznej, b) finansowych, objętych kodami CPV od 66100000-1 do 66720000-3, określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień, w szczególności przekazów pocztowych i pocztowych przelewów na konto, c) flatelistycznych lub logistycznych	Doprecyzowanie zapisów
Art. 4 pkt 13 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia udzielane instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki: a) ponad 80% działalności instytucji gospodarki budżetowej dotyczy wykonywania zadań publicznych na rzecz tego organu władzy publicznej,	Art. 10 ust. 2 pkt 3 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień udzielanych instytucji gospodarki budżetowej przez organ władzy publicznej wykonujący funkcje organu założycielskiego tej instytucji, jeżeli łącznie są spełnione następujące warunki: a) ponad 80% działalności instytucji gospodarki budżetowej dotyczy wykonywania zadań publicznych na rzecz tego organu władzy publicznej,	Brak zmian

	b) organ władzy publicznej sprawuje nad instytucją gospodarki budżetowej kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami nieposiadającymi osobowości prawnej, polegającą na wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami instytucji,		b) organ władzy publicznej sprawuje nad instytucją gospodarki budżetowej kontrolę odpowiadającą kontroli sprawowanej nad własnymi jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnej, polegającą na wpływie na cele strategiczne oraz istotne decyzje dotyczące zarządzania sprawami instytucji,	
Art. 4 pkt 13a p.z.p. z 2004 r.	Umów, o których mowa w art. 149 ust. 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	Art. 11 ust. 2 pkt 3 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do umów, o których mowa w art. 149 ust. 2 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce	Brak zmian
Art. 4 pkt 16 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem procesu wypłat środków gwarantowanych, o których mowa w art. 2 pkt 65 ustawy z 10.06.2016 r. o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 842), w szczególności usług świadczonych przez podmiot, z którym zostanie zawarta umowa o dokonanie wypłat środków gwarantowanych	Art. 11 ust. 3 pkt 1 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem procesu wypłat środków gwarantowanych, o których mowa w art. 2 pkt 65 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, w szczególności usług świadczonych przez podmiot, z którym zostanie zawarta umowa o dokonanie wypłat środków gwarantowanych	Brak zmian
Art. 4 pkt 17 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem przymusowej restrukturyzacji albo umorzeniem lub konwersją instrumentów kapitałowych, w szczególności zamówień, których przedmiotem jest:	Art. 11 ust. 3 pkt 1 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień związanych z przygotowaniem i przeprowadzeniem przymusowej restrukturyzacji albo umorzeniem lub konwersją instrumentów kapitałowych, których przedmiotem jest:	Brak zmian
	a) przeprowadzenie oszacowania,		a) przeprowadzenie oszacowania,	

Art. 4 pkt 18 p.z.p. z 2004 r.	b) świadczenie usług doradztwa, w tym doradztwa strategicznego, ekonomiczno-finansowego, podatkowego, prawnego i informatycznego, c) powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywania pośrednictwa w zakresie czynności wymienionych w art. 5 i art. 6 ustawy – Prawo bankowe w imieniu i na rzecz banku w restrukturyzacji oraz czynności związanych z działalnością prowadzoną przez firmę inwestycyjną w restrukturyzacji, w tym z prowadzoną przez nią działalnością maklerską		b) świadczenie usług doradztwa, w tym doradztwa strategicznego, ekonomiczno-finansowego, podatkowego, prawnego i informatycznego, c) powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywania pośrednictwa w zakresie czynności wymienionych w art. 5 i art. 6 ustawy – Prawo bankowe w imieniu i na rzecz banku w restrukturyzacji, oraz czynności związanych z działalnością prowadzoną przez firmę inwestycyjną w restrukturyzacji, w tym z prowadzoną przez nią działalnością maklerską	
Art. 4 pkt 18 p.z.p. z 2004 r.	Zamówienia udzielane przez instytucję pomocową, o której mowa w art. 2 pkt 26 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, lub podmiot zarządzający aktywami, o którym mowa w art. 2 pkt 46 tej ustawy	Art. 10 ust. 1 pkt 5 p.z.p.	Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień lub konkursów udzielanych przez instytucję pomocową, o której mowa w art. 2 pkt 26 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, systemie gwarantowania depozytów oraz przymusowej restrukturyzacji, lub podmiot zarządzający aktywami, o którym mowa w art. 2 pkt 46 tej ustawy	Brak zmian

Ponadto, w przepisach art. 11 ust. 5 p.z.p. zawarto szereg wyłączeń stosowania jej przepisów do zamówień o wartości mniejszej niż progi unijne. Podobnie jak miało to miejsce w dotychczasowych regulacjach, są to zamówienia:

- 1) których przedmiotem są dostawy lub usługi służące wyłącznie do celów prac badawczych, eksperymentalnych, naukowych lub rozwojowych, które nie służą prowadzeniu przez zamawiającego produkcji masowej służącej osiągnięciu rentowności rynkowej lub pokryciu kosztów badań lub rozwoju;
- 2) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności kulturalnej związanej z organizacją wystaw, koncertów, konkursów, festiwali, widowisk, spektakli teatralnych, przedsięwzięć z zakresu edukacji kulturalnej lub z gromadzeniem materiałów bibliotecznych przez biblioteki lub muzealiów, a także z zakresu działalności archiwalnej związanej z gromadzeniem materiałów archiwalnych, jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;
- 3) udzielane przez inne niż określone w art. 11 ust. 1 pkt 4 p.z.p. podmioty, których przedmiotem działalności jest produkcja i koprodukcja audycji i materiałów do audycji lub ich opracowanie, jeżeli zamówienia te są przeznaczone na potrzeby świadczenia audiowizualnych usług medialnych lub radiowych usług medialnych;
- 4) których przedmiotem są dostawy lub usługi z zakresu działalności oświatowej związanej z gromadzeniem w bibliotekach szkolnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych, o których mowa w ustawie z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327), jeżeli zamówienia te nie służą wyposażaniu zamawiającego w środki trwałe przeznaczone do bieżącej obsługi jego działalności;
- 5) których przedmiotem są usługi lub roboty budowlane realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne zawarte w gminnym programie rewitalizacji oraz wykonywane na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o których mowa odpowiednio w rozdziałach 4 i 5 ustawy z 9.10.2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 802 ze zm.), jeżeli zamówienia te udzielane są:
  - a) przez gminę lub gminne jednostki organizacyjne organizacjom pozarządowym lub spółdzielniom socjalnym, a przedmiot zamówienia należy do działalności statutowej wykonawcy lub
  - b) w celu aktywizacji osób mających miejsce zamieszkania na obszarze Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w rozdziale 5 ustawy o rewitalizacji;
- 6) których przedmiotem są usługi z zakresu leśnictwa, objęte kodami CPV 77200000-2, 77210000-5, 77211000-2, 77211100-3, 77211200-4, 77211300-5, 77211400-6, 77211500-7, 77211600-8, 77220000-8, 77230000-1, 77231000-8, 77231200-0, 77231600-4 oraz 77231700-5 określonymi we Wspólnym Słowniku Zamówień;
- 7) udzielane w ramach realizacji współpracy rozwojowej przez jednostki wojskowe, określone na podstawie art. 5 ustawy z 17.12.1998 r. o zasadach użycia lub pobytu Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej poza granicami państwa (Dz.U. z 2014 r. poz. 1510 ze zm.);

- 8) udzielane przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego albo jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane przywieziennym zakładom pracy, prowadzonym jako przedsiębiorstwa państwowe albo instytucje gospodarki budżetowej, związanych z zatrudnieniem osób pozbawionych wolności, jeżeli zasadniczą część działalności przywieziennego zakładu pracy dotyczy wykonywania zadań powierzonych mu przez Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego lub jednostki organizacyjne mu podległe lub przez niego nadzorowane; Do zasadniczej części działalności przywieziennego zakładu pracy, o której mowa w ust. 5 pkt 8, wlicza się działalność związaną z realizacją zamówień w związku ze społeczną i zawodową integracją osób, o których mowa w art. 94 ust. 1 pkt 5 p.z.p.;
- 9) udzielane przez zarządzającego specjalną strefą ekonomiczną, o którym mowa w ustawie z 20.10.1994 r. o specjalnych strefach ekonomicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 482 ze zm.), będącego podmiotem, o którym mowa w art. 4 pkt 3 p.z.p.

Ponadto przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa:

- 1) w przypadkach, o których mowa w art. 11 ust. 1 pkt 1, 3 i 6, ust. 2 pkt 1 p.z.p. i art. 12 p.z.p.;
- 2) podlegających szczególnej procedurze:
  - a) na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub takiego porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym,
  - b) na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania,
  - c) organizacji międzynarodowej zakupującej do swoich celów lub do zamówień, które muszą być udzielane przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą;
- 3) w przypadku których stosowanie przepisów ustawy zobowiązywałoby zamawiającego do przekazania informacji, których ujawnienie jest sprzeczne z podstawowymi interesami bezpieczeństwa państwa;
- 4) udzielanych do celów działalności wywiadowczej lub kontrwywiadowczej;
- 5) udzielanych w ramach programu współpracy opartego na badaniach i rozwoju, prowadzonych wspólnie przez Rzeczpospolitą Polską i co najmniej jedno państwo członkowskie Unii Europejskiej nad opracowaniem nowego produktu oraz, tam gdzie ma to zastosowanie, do późniejszych etapów całości lub części cyklu życia tego produktu (zamawiający po wszczęciu programu jest obowiązany informować Komisję Europejską o części wydatków na badania i rozwój dotyczących ogólnych kosztów programu współpracy, porozumieniu dotyczącym podziału kosztów oraz o planowanych zamówieniach dla każdego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, o ile są one przewidziane);

- 6) udzielanych w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, w tym zamówień na dostawy sprzętu innego niż wojskowy, roboty budowlane lub usługi do celów logistycznych, realizowanych podczas rozmieszczenia sił zbrojnych, oraz sił, do których podstawowych zadań należy ochrona bezpieczeństwa, w przypadku gdy względy operacyjne wymagają ich udzielenia wykonawcom usytuowanym w strefie prowadzenia działań;
- 7) udzielanych przez władze państwowe, regionalne lub lokalne władzom państwowym, regionalnym lub lokalnym innego państwa związanych z:
  - a) dostawami sprzętu wojskowego lub newralgicznego sprzętu lub
  - b) robotami budowlanymi i usługami bezpośrednio związanymi z takim sprzętem, lub
  - c) robotami budowlanymi i usługami wyłącznie do celów wojskowych lub newralgicznymi robotami budowlanymi lub usługami;
- 8) których przedmiotem są usługi finansowe, z wyjątkiem usług ubezpieczeniowych.

Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień lub konkursów, których przedmiot zamówienia zawiera aspekty obronności i bezpieczeństwa, podlegających szczególnej procedurze:

- 1) na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, zawartej z jednym lub wieloma państwami niebędącymi członkami Unii Europejskiej, lub takiego porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, i dotyczących robót budowlanych, dostaw lub usług przeznaczonych na potrzeby wspólnej realizacji lub eksploatacji projektu przez sygnatariuszy,
- 2) na podstawie umowy międzynarodowej, której stroną jest Rzeczpospolita Polska, lub porozumienia zawieranego na szczeblu ministerialnym, związanych ze stacjonowaniem wojsk i dotyczących przedsiębiorców, niezależnie od ich siedziby lub miejsca zamieszkania,
- 3) stosowanej przez organizację międzynarodową – jeżeli zamówienia muszą być udzielane przez Rzeczpospolitą Polską zgodnie z tą procedurą.

Przepisów ustawy nie stosuje się do zamówień lub konkursów, o których mowa w ust. 1:

- 1) finansowanych w całości przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli zamawiający stosuje do nich inną, niż określona ustawą, procedurę organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej;
- 2) finansowanych w ponad 50% przez organizację międzynarodową lub międzynarodową instytucję finansującą, jeżeli uzgodniono z nimi zastosowanie do tych zamówień lub konkursów innej, niż określona ustawą, procedury organizacji międzynarodowej lub międzynarodowej instytucji finansującej.

Należy także zwrócić uwagę, iż na mocy przepisów ustawy z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem